

Patak Gyöngyvér:
PIC-i történet

Na, ennyi elég is volt. Kirobbant belőlünk a sírás. Úgy bőgtünk, mint a nagycsaládok az olasz filmekben. A gyerekek megrohmozta, minden oldalról rám csimpaszkodtak. Misi befúrta magát középre, és egész testével hozzám bújt. Palkó nem szereti felvállalni a mély érzelmeket mások előtt, így elterelő hadműveletként rögtön törzsi örömtáncba kezdett:

– Itt honvan azanya! Itt honvan azanya! Végre-végre végre-végre, Itt honvan azanya! – kezdte kántálni az „Egy tál dödölle” dallamára, amihez lelkesen csatlakoztak a többiek is.
– Csapat állj! Eegy-kető!

Palkó elégedetten summázta, hogy a műsor elérte a kívánt hatást. Én elnevettem magam, Anyukám kimenekült a konyhába, mielőtt az idegei felmondanák a szolgálatot. A férfiak kivonultak a teraszra, a nők körém gyűltek, én pedig leültem fejni, ami három percig nagyon érdekelte a gyerekeket – Megkóstolhatom majd? *Hány* lyuk van a ciciden?! Nézzétek, hogy spriccel! – de aztán szépen elszivárogtak játszani. Marci még kedvesen megjegyezte:

– Jól tetted, hogy megtartottad a hasadat. Belerakhatod majd, amelyik baba kicsit vissza akar menni. Én is mindig vissza akartam, emlékszel?

Persze, hogy emlékeztem. Marci nem csak a hasamba akart folyton visszabújni, hanem a blúzom alá is. Nem egyszer hozott zavarba társaságban, hogy ő most cicizni akar, kíváncsi, hogy nem felejtette-e még el, hogyan kell. Kezébe nyomtam most egy jó deci frissen fejt tejet.

– Megkóstolod?

– Ühüm – terült el a vigyor az arcán, és egy húzóra felhajtotta a pohárkát. – Ez jó volt! Kapok még?

Kitört a nevetés.

– Azt hiszem, hamar vissza fogok rázódni.

Vasárnap korán reggel autóba pattantunk. Pécsre érve először regisztráltunk a város túlvégén levő anyatejgyűjtő központban, és leadtuk az előző nap lefejt tejet. Kilenc körül ott voltunk a PIC-en. Szívdobogva kopogtattunk az üveges folyosó ajtaján. Végtelennek tűnő, valójában negyedórás várakozás után – pont nagyvizitelték – bemehettünk. Kaptunk egy-egy pár zacskópapucsot, és helyes fehér köpenyt, rajta a nevünkkel, hosszútávú használatra. Kéz és karfertőtlenítés, maszk, mehetünk. A szívem a torkomban dübörgött, ahogy a nővér vezetett a kórterem felé. Minden szobában, fehér rácsos ágyacskákban és kis inkubátorokban icipici babácskák feküdtek.

– Itt vannak – mutatott a nővérke mosolyogva két inkubátorra egy négyinkubátoros, napsütéses szobában. – Jól aludtak, szépen esznek. Jól reagálnak a gyógyszerekre. Volt sok pisí, most kaptak nemrég tiszta pelust. Na, beszélgessenek velük nyugodtan, amíg hívom a doktor urat. Benyúlni most nem szabad, majd ha visszajövök, megmutatok mindent.

Bámultunk bele az üvegdobozokba. Tényleg ők azok? A nővérke úgy beszélt róluk, mintha életrevaló csecsemők volnának, és nem ez a két csont és bőr kisbéka, akit látunk. Mi lett a mi kis dundi babáinkkal?

És ez a rengeteg cső... Az egyik baba mocoog! De mi villog?

– Ej, te! Hát nem szabad lerúgni... – lépett oda azonnal egy másik nővér. – Látják, ők se szeretik ezt a sok zsinórt. Azért a fejük tetején van a kanül, mert onnan talán nem tudják kiszedni. Az infúzió a karjukban van, azon kapják a gyógyszereket. Antibiotikumot minden koraszülött automatikusan kap. Ez itt a lélegeztető tubus a légsövükben, ez a gyomorszonda, az orrukon át van bevezetve. Az egyik lábukon van a vérnyomásmérő, a másikon a légzésfigyelő szenzor... Ne aggódjanak, nemsokára már nem lesz ennyi csövük. Közelebb léptem. Kaparta a torkom a sírás. Össze kell szednem magam, nehogy ne tudjak szólni a saját gyerekeimhez! A lázlapról leolvastam a baloldali baba nevét.

– Andris – kocogtattam meg finoman az üveget, és közelebb hajoltam a gumival borított kerek nyíláshoz. – Hallasz engem? – Ó, istenem, de fura így. – Megismered a hangom? Anya vagyok... – leheltem elfúlva, és hüppögő sírásban törtem ki. Hogy kell egy dobozban levő, csukott szemű, miniatúr, éhező afrikai kismajomhoz hasonlító emberkezdeményhez beszélni? Mit mondjak neki? Norbi Gergőnek suttogott valamit, párásodó tekintettel.

Mi lesz így velünk?

– Mi ez a sírás-rívás kérem szépen? – lépett be nagy lendülettel a terembe a doktor úr. Csillogó szemüvegű, fehér hajú, bajszos nagypapa, széles mosollyal, és már nyújtotta is a zsebkendőt. – Az első lecke: Ne sírjon, ha nincs tragédia! És most – megfogta a vállam, és mélyen a szemembe nézett – *nincs tragédia!* Házi feladat: Napi egy papír zsebkendőnél többet nem szabad telefűjni.

– Na, látja. A nevetés fél egészség. Akkor mondom a diagnózist. Nem szépítek, nem biztatok, mert nem az a dolgom. Az a nővérkéék dolga. A helyzet az, hogy nem tudjuk, mitől, de ez a két gyerek tiszta ödéma volt. Kaptak vízhajtót, így a nagyja már lement, de jó lenne, ha még menne le.

– Még? Így is olyan soványak már! Olyan szép formásak voltak...

– Csak azért, mert fel voltak telve vízzel. Ők koraszülöttek! Mit szeretne? Babaháját? Majd ráér felhizlalni őket, ha túljutnak a krízisen. Valószínűleg az ödéma miatt állt le a légzésük, illetve amiatt nem akar még mindig elindulni. Persze ez csak feltételezés, de más okot nem látunk, mert egyébként egészségesek. Az emésztésük rendben, most már a vérnyomásuk is. Jó lenne tudni, mitől lett az ödéma.

– Nem lehet – szolt közbe Norbi –, hogy köze van ahhoz, hogy majdnem agyvérzést kaptál? Felvázolta a doktor úrnak pár mondatban a szülés körülményeit. Az láthatóan feldühödött.

– Hogy az a... Hát ez nem jó hír. Akkor ez viselte meg ennyire a szervezetüket. Az a helyzet, elmondom, mert jobb, ha maguk is tudják, hogy nem tudjuk megmondani, mikor fog a Gergely lélegezni. Vagy fog-e egyáltalán. Ezzel is számolni kell. – Megkapaszkodtam Norbiban, ránéztem, de neki is könnyek gyűltek a szemébe.

– Az András már küzd, próbálkozik – folytatta a doktor úr –, de a Gergely nem nagyon akar igyekezni. Négy napja született, és semmi. Ilyen nem nagyon szokott előfordulni. Mi tartjuk, amíg lehet, de nem mi döntünk. Ő dönt. Beszélgessen el velem! – lapogatta meg a vállam, és adott még egy zsebkendőt. – És tartsa be a házi feladatot!

Norbít kihívta aláírni valami papírokat, saját felelősségről, gyógyszerek engedélyezéséről, diagnózis tudomásul vételéről. Én ott maradtam egyedül a picikkel.

Nincs tragédia! – kapaszkodtam bele a gondolatba, és beálltam a két inkubátor közé.

Andristól elnézést kértem, Gergőnek most nagyobb szüksége van rám. Odahajoltam a nyíláshoz, és elkezdtem szép halkán belebeszélni. Hogy itt vagyok, és hogy most már minden nap itt leszek, és hogy lélegezni kell, mert szeretem, szeretjük mindannyian, és szeretném ölbe venni, ringatni, szeretgetni. Haza szeretném vinni Apához, Palkóhoz, Misihez, Marcihoz. Andrissal együtt. Mit is szoktunk énekelni mostanában? Körbenéztem – senki nem hall – és halkán dúdolni kezdtem a nagyok kedvencét, Gryllus Vilmostól a „Rút banya vagyok, orrom csupa vas”-t.

– Gondolod, hogy ez tetszik neki? – fogott meg Norbi hátulról, rám hozva a frászt, és hangosan röhögni kezdett.

– Igen! – mondtam, és meg is sértődtem volna, ha alkalmas lett volna rá a hely és a helyzet.

– Nem az a lényeg, hogy miről szól, hanem hogy ismerje. Ez ment otthon egész télen.

– Az éneklés mindenképp jó! Figyelnek ám, érzik, ha hozzájuk beszél az ember – lépett oda hozzánk az első nővér. – Sajnos lejárt az idő, de – nézett körbe – most úgyis mindenki elment, itt maradhatnak az etetésen.

(...)

Következő héten egyik nap hatalmas meglepetés ért: Ahogy beléptem, láttam, hogy Andrisnak nincs lélegeztető tubusa! Aztán Gergő inkubátorára néztem, és felsikoltottam – neki sincs! LÉLEGZIK!

Két héttel a születése után, végre, végre, végre levegőt vett! Egyedül, a saját kis tüdejével.

Eddig fogalmam nem volt róla, milyen *ÉRZÉS* az, amikor leesik a kő az ember szívéből.

Mintha mázsás teherrel szabadultam volna meg – amit eddig észre sem vettem. Egy pillanat alatt leomlott rólam a hetek óta rám rakódott feszültség, és a hatalmas boldogság okozta hirtelen megkönnyebbüléstől akaratom ellenére kitört belőlem a zokogás, most először a legelső ijedség óta. De úgy, hogy rázkódott a vállam, a karom, de még a fejem is. Alig tudtam kifújni az orrom.

(...)

Néha teljesen rám hozták a frászt. Gyakoriak voltak a „leszürkülések”. Ettől először teljesen bepánikoltam. Ecc-pecc kimehetsz, Gergőt fogtam leelőször a kezembe, a székemet közel húztam Andrishoz, hogy a másik kezemmel közben őt is tudjam simogatni. Egyszerre csak a gépek monoton pittyegésébe hangos, éles sípolás keveredett. Miközben forgattam a fejem, mit kell nézni, az egyik nővér berohant, egyenesen hozzám. Kikapta a kezemből a békésen bóbiskoló babát, és elkezdte a sarkát morzsolni, majd, amikor nem volt reakció, csak – most már én is láttam – egyre szürkült-lilult a gyerek orra, homloka, egész arca, jól megpaskolta a kis fenekét, sőt belecsípett az arcába, felkarjába. Erre Gergő végre észhez tért, kettőt nyikkant, majd, mintha feltöltenék festékkel, fokozatosan visszanyerte eredeti, rózsás-barna színét. És békésen szuszogott tovább.

– Leesett a szatkója! – mondta nyugodtan a nővérke.

– Mije? – néztem értetlenül, fel sem fogva, mi folyik.

– Az oxigén szaturációja. A gyereket nézze máskor, mielőtt meghal az ölében.

Hirtelen felfogtam, mi történt. Elsírtam magam. A gyerek nem vett levegőt, és én nem vettem észre. Miközben az ölemben tartottam. A következő pár napban ez volt a műsor. Naponta húszszor leizzadtam. Amúgy is negyven fok volt. A babákat hűsölni tették be a 36-37 fokos inkubátorba. Legszívesebben én is egy szál semmire vetkőztem volna a köpeny alatt, aminek hosszú ujja alatt úgy éreztem, megfullad a testem.

(...)

Aztán ez a nap is eljött.

A picik elérték a bűvös két kilót, egészségesek voltak, tüdejük, szemük, idegrendszerük szépen fejlődött. Legnagyobb örömömre az ötödik héten megpróbálhattam szoptatni – Andris és Gergő egyből úgy szopiztak, mintha születésük óta gyakorolták volna. Szálltam a boldogságtól. Hat hetet töltöttünk Pécsen, én hétvégén jártam csak haza a nagyokhoz, akik Norbival (és a mamikkal) példaértékűen helytálltak.

Aztán elérkezett a pillanat, amikor lehúzták a babák lábujjáról a rácsíptetett légzésfigyelő szenzort. Az én gyomromat pedig abban a pillanatban mintha valaki összecsavarta volna.

Hű... Ez félelmetes. Mint a Mátrixban, amikor lecsatlakoztatják a kiszabadított embereket arról az izéről. Mi lesz, ha elalszanak az autóban, és én nem veszem észre, hogy nem vesznek levegőt? Mi lesz, ha hazáig ordítanak? És mi lesz majd otthon...? Norbi nem aggódott. Megfogta az egyik hordozót, és lendületesen vitte a kocsihoz. Én határozatlanul botorogtam utána a másikkal. Mint a harminc évet leült rab, aki hirtelen nem tud, vagy nem mer mit kezdeni a rá szakadt szabadsággal. Betojtam, na...

Pedig minden idilli volt. A picik látszólag egykedvűen szemlélődtek, táguló orrcimpákkal és aranyos grimaszokkal reagáltak az őket meg-meglegyintő szellőre. Én hátra középre, a két

babaülés közé préseltem be magam (elképzelttem, hány hónapig fogok ezen a helyen nyomorogni, ahányszor kocsiba ülünk). Kezemben a cumisüveg, és tekintgettem egyszer az egyik, egyszer a másik arcára. Még bírják a szabadlevegőt, még szép rózsaszín az arcuk.

Aztán indulás után három perccel mindketten szépen elaludtak.

Ahogy faltuk a kilométereket, és ők békésen, egyenletesen szuszogtak, én is egyre jobban ellazultam. Néztem az ismerős tájat, ahogy elsuhan, mint ez az elején végtelennek tűnő, kétségbeesésekkel, reményekkel, küzdelmekkel teli hat hét.

Hát ennek is vége lett.

Szigetvár után egyre izgatottabb lettem. Alig vártam, hogy beérjünk a lakásba, ahol a nagyok és a mami várnak minket. Vajon mit szólnak a kistesókhoz? És a kistesók mit szólnak hozzájuk?

Boldog várakozással és hatalmas büszkeséggel vittük be a két picit a házba. A nagyok már az ajtóban közrefogtak, alig tudtuk elvinni a hordozókat a kemencepadkáig.

Oda aztán letettük, hogy körbecsodálhassák őket. Együtt látni az öt gyereket, az öt testvért...

Na, megint elpityeredtem magam. Ki tudja hányadszor, amióta újra anya lettem. Sosem fogom elfelejteni, hogyan pislogott a két pici, ahogy a három másik becézgette, simogatta őket. Miután kiörvendeztük magunkat, és Palkó és Marci már eltűntek a gyerekszobában, Norbi a dolgozóban, Mami pedig a konyhában, Misi odabújt hozzám:

– Anya, meddig maradnak itt a babák?

Édesem...

– Örökre. Már nem mennek el.

– Tééényleg? – kerekedett el a szeme – Nem kell visszavinni őket?

– Nem, dehogy! Fent alszanak majd a babaszobában.

– És akkor te sem mész el többet?

– Nem, nem megyek el. Itt maradunk. Itt fognak lakni, velünk. Itt fogunk lakni mind a heten.

Az egész család.

– Palkó! Marci! – ordította Misi, hogy a picik összerezzenek ijedtükben – itt maradnak!

Mind a hárman itt maradnak!

És rohant fel játszani az emeletre a két másik után.

Én pedig ittam egy pohár vizet, ecc-pecc-kimehetsz, kiszámoltam, ki kezdje a szopizást. És mérleg nélkül, kényelmes fotelban, a várakozó (és már nyekeregni kezdő) másik baba hordozóját magam előtt a lábammal ringatva, a fenti párnacsata ostromzajában nekiálltam szoptatni.